

ปัจจัยการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่ส่งผลต่อลักษณะการมี
ส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในอำเภอแปลงยาว
จังหวัดฉะเชิงเทรา

FACTORS OF AFFECTING POLITICAL PARTICIPATION
OF THE PEOPLE IN PLAENG YAO DISTRICT
CHACHOENGSAO PROVINCE

นางสาวกัญยรัตน์ เปรมทอง

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา 2) เพื่อศึกษาลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา และ 3) เพื่อศึกษาปัจจัยการมีส่วนร่วมทางการเมือง ที่ส่งผลต่อลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามการแบ่งเขตการปกครองท้องถิ่นที่อาศัยอยู่ในอำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา คำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Taro Yamane (Yamane, 1993, p.125) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน และใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (sample random sampling) โดยวิธีจับสลาก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็น แบบสอบถาม โดยมีข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
E-mail : sun-solo@hotmail.com เบอร์โทรศัพท์ 063-903-8429

ผลการวิจัยพบว่า

1) ปัจจัยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.00 เมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัย พบว่า ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางการเมืองมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.11 รองลงมา คือ ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.98 และปัจจัยด้านจิตวิทยามีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.91

2) ลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.95 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้งมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.69 รองลงมา คือ ด้านการติดต่อเป็นการเฉพาะมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.93 ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.75 และด้านการร่วมกิจกรรมของชุมชนมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.41

3) ปัจจัยการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่ส่งผลต่อลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางการเมือง ปัจจัยด้านจิตวิทยา และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคม ส่งผลต่อลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

คำสำคัญ : ลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมือง, ปัจจัยการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) to the factors Political participation of the peoples in Plaeng Yao 2) to study the Political participation of the people in Plaeng Yao, and 3) to study factors Political participation affecting to the Political participation of the peoples in Plaeng Yao. The sample are the electorate in Plaeng Yao, Chachengsao, and Province of this research were 400 peoples by using a Simple Random Sampling. Questionnaire of five rating were used to

collect the data. Percentages, frequency, mean standard deviation and multiple regression analysis: MRA

The results of the analysis were as follows:

1. Factors of political public participation the overall is moderately level. When considering each item, the highest point was political environment; the second were receiving social environment.

2. Political participation of the peoples the overall is moderately level. When considering each item, the highest point was election, the second were receive peculiarly contact.

3. Factors Political participation Affecting the Political participation of the peoples showed that the independent variables; political environment, psychological and social environment influence Political participation of the peoples is statistically significant at .05 level.

Keywords : Political participation of the people, Factors of political public participation

บทนำ

การมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง กิจกรรมหรือการกระทำของประชาชนที่ต้องการมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของรัฐบาล โดยที่ได้กระทำหรือความพยายามนั้นเป็นไปได้ทั้งที่ถูกต้องและไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ใช้กำลังหรือไม่ใช้กำลังสำเร็จหรือล้มเหลว ทั้งที่สมัครใจหรือไม่สมัครใจ รวมถึงการเลือกตั้ง การมีส่วนร่วมในการณรงค์หาเสียง การรวมตัวเพื่อโน้มน้าวหรือกดดันรัฐบาลรวมถึงการประท้วงและการใช้กำลังรุนแรง ได้เน้นว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองจะต้องเป็นเรื่องของกิจกรรมของพลเมืองเฉพาะบุคคล รวมทั้งผู้ซึ่งไม่ค่อยกระตือรือร้นต่อกฎหมาย แต่มีส่วนร่วมทางการเมืองโดยอาชีพ ทั้งเจ้าหน้าที่รัฐบาล เจ้าหน้าที่พรรคการเมือง และพวกลี้ภัยอาชีพ เป็นเรื่องของกิจกรรมซึ่งมีจุดมุ่งหมายที่มีอิทธิพลต่อรัฐบาล

ทั้งการเลือกของเจ้าหน้าที่รัฐบาลหรือการเลือกที่กระทำโดยรัฐบาล และการเข้ามีส่วนร่วมต่อการปกครองโดยกิจกรรม (Dominguez & Huntington, 1975, p. 49) ระบบประชาธิปไตย (democracy) เป็นระบบการปกครองที่ประชาชนเป็นใหญ่ ดังนั้นการปกครองที่เป็นประชาธิปไตย ก็คือรูปแบบการปกครองที่ยึดถืออำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชน ประเทศที่เป็นประชาธิปไตยนั้นจำเป็นต้องมีรัฐธรรมนูญ เพราะรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายหลัก หรือเป็นกติกาที่มีกำหนดแนวทางสำหรับการที่รัฐจะใช้อำนาจปกครองประชาชน และมีหลักการจัดระเบียบการปกครอง แต่รัฐธรรมนูญก็ไม่ใช่เครื่องหมายแสดงความเป็นประชาธิปไตย เพราะประเทศที่ปกครองด้วยระบอบเผด็จการก็มีรัฐธรรมนูญเช่นเดียวกัน การที่จะพิจารณาว่าประเทศใดเป็นประชาธิปไตยหรือไม่ จึงต้องดูว่ารัฐธรรมนูญของประเทศนั้นๆ ให้ประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยจริง ลักษณะสำคัญของการปกครองแบบประชาธิปไตย สามารถพิจารณาได้จากรัฐบาล การเลือกตั้งและการปกครอง โดยเสียงข้างมาก รัฐบาลในระบบประชาธิปไตย ลักษณะของรัฐบาลที่เป็นประชาธิปไตย คือ รัฐบาลของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชน(วิสุทธิ โพธิ์แทน, 2525, หน้า 107-108)

การมีส่วนร่วมในทางการเมือง จึงเป็นหัวใจของการเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตย แต่มีได้หมายความว่า ประชาชนทั้งหมดจะต้องประสงค์ที่จะมีส่วนร่วมในทางการเมือง เพราะยังมีประชาชนอีกจำนวนหนึ่งที่พอใจเป็นผู้สังเกตการณ์ทางการเมืองมากกว่าจะเข้ามีส่วนร่วมในทางการเมืองโดยตรง และในบางประเทศหรือบางสถานการณ์นั้น หากเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในทางการเมืองมากเกินไปก็อาจจะไม่เกิดผลดีได้ เนื่องจากในบริบทของการมีส่วนร่วมในทางการเมืองนั้น ประชาชนจะมีสิทธิมีส่วนร่วมในทางการเมือง ทั้งรูปแบบหรือวิธีการ และขอบเขตกลุ่ม หรือจำนวนของประชาชนผู้มีสิทธิมีส่วนร่วมในทางการเมืองที่ดี มากน้อยเพียงใดนั้น ยังขึ้นอยู่กับระดับของพัฒนาการทางการเมือง ความตื่นตัวในทางการเมือง และวุฒิภาวะทางการเมืองหรือภูมิปัญญาทางการเมืองของรัฐนั้นๆ เป็นสำคัญด้วยการมีส่วนร่วมในทางการเมืองของประชาชน จึงมิใช่มีเพียงการออกเสียงเลือกตั้งผู้แทนหรือการมีส่วนร่วมในทางการเมืองรูปแบบอื่น รูปแบบใดรูปแบบหนึ่งเท่านั้น วิฤตการณ์เรียกร้องสิทธิมีส่วนร่วมในทางการเมืองของประชาชน

เกิดขึ้นบ่อยๆ ในสังคมการเมืองของประเทศต่างๆ รวมทั้งประเทศไทยด้วย การเมืองชีวิตทางสังคม และวัฒนธรรม (ธีรยุทธ บุญมี, 2556, หน้า 86-87)

อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา ประกอบด้วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 7 แห่ง ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ในอดีตที่ผ่านมาได้รับการสนับสนุนและความช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐซึ่งเป็นการพัฒนาในลักษณะของการสั่งการ เป็นการพัฒนาจากบนลงล่างเป็นส่วนใหญ่ จากประสบการณ์การทำงานกับชุมชนและพบปะพูดคุยสอบถามจากผู้นำชุมชนและประชาชนพบว่า ประชาชนยังไม่เข้าใจถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นว่าเป็นอย่างไร และมีความสำคัญต่อการพัฒนาพื้นที่มากนัก้อยแค่ไหน นอกจากนี้ประชาชนได้เข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นน้อยมาก จะมีบ้างก็เพียงบางกลุ่ม แต่ก็ไม่ได้เข้ามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน ทำให้การพัฒนาที่เกิดขึ้นมิได้เกิดจากความต้องการที่แท้จริงของประชาชน เหมือนกับยิ่งส่งเสริมการมีส่วนร่วมก็ยิ่งทำลาย ชาติความยั่งยืน โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนอย่างจริงจัง การแสดงออกซึ่งกิจกรรมทางการเมืองของบุคคลในสังคม รวมทั้งความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนกับรัฐบาล การแสดงออกทางการเมืองเหล่านี้ คือกระบวนการทางการเมือง ซึ่งจะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายที่ประชาชนต้องการ ในฐานะที่การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ครอบคลุมปฏิสัมพันธ์ทางการเมืองทั้งหมด จะส่งเสริมให้เข้าใจบทบาทการมีส่วนร่วมทางการเมืองของบุคคลและองค์กรทางการเมืองได้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยมุ่งเน้นการพัฒนาปรับปรุงและเร่งสร้างแนวคิดของประชาชน ตลอดจนผู้บริหารเจ้าหน้าที่และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อการปกครองส่วนท้องถิ่นนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาประเทศต่อไป จากสภาพปัญหาต่างๆ ที่ประชาชนในอำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา ประสบกันอยู่ทั่วไป ซึ่งขาดความตระหนักถึงความรู้และการตื่นตัวต่อการแสดงออกซึ่งการมีส่วนร่วมโดยวิธีการต่างๆ ดังนั้น ผู้วิจัยในฐานะปลัดอำเภอปฏิบัติหน้าที่ในเขตพื้นที่อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา จึงมีความสนใจที่จะศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่ส่งผลต่อลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอแปลงยาว

จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน เพื่อศึกษาลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน และเพื่อศึกษาปัจจัยการมีส่วนร่วมทางการเมือง ที่ส่งผลต่อลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามการแบ่งเขตการปกครองท้องถิ่น ที่อาศัยอยู่ในอำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวนรวมทั้งสิ้น 33,683 คน ข้อมูล ณ เดือนมกราคม พ.ศ.2560 (สำนักทะเบียนอำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา, 2560) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บข้อมูลการวิจัย คำนวณโดยใช้สูตรของ Taro Yamane (Yamane, 1993, p.125) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 400 คน และใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (sample random sampling) โดยวิธีจับสลาก

การสร้างเครื่องมือ

สร้างแบบสอบถามจากการศึกษาในเอกสาร แนวคิดทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมากำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ตัวแปรอิสระ (independent variable) ปัจจัยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา และตัวแปรตาม (dependent variable) ลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างประเมินค่าตามความคิดเห็น เป็นข้อคำถามแบบปลายปิด แบ่งเป็น 3 ตอน และมีข้อคำถามแบบปลายเปิดจำนวน 4 ข้อ เกี่ยวกับข้อเสนอแนะต่างๆ ในปัจจัยการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่ส่งผลต่อลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นคำถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ การศึกษา อาชีพ สถานภาพ ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในพื้นที่ อายุ และรายได้ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ ด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคม ด้านจิตวิทยา และด้านสิ่งแวดล้อมทางการเมือง ในการประเมินผลคำถามดังกล่าวนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ (rating scale) ตามรูปแบบของลิเคิร์ท (likert's scale, 1961, p. 114) กำหนดให้ผู้ตอบเลือกทำเครื่องหมายลงในช่องใดช่องหนึ่ง ที่ตรงกับความรู้สึกของตนเองมากที่สุด โดยให้น้ำหนักคะแนน ดังนี้

มีการมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับมากที่สุด	ใช้คะแนนเท่ากับ	5
มีการมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับมาก	ใช้คะแนนเท่ากับ	4
มีการมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง	ใช้คะแนนเท่ากับ	3
มีการมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับน้อย	ใช้คะแนนเท่ากับ	2
มีการมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับน้อยที่สุด	ใช้คะแนนเท่ากับ	1

วิธีการแปลผลโดยแบ่งช่วงระดับคะแนนด้วยวิธีการหาความกว้างของอันตรภาคชั้น

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับ}} = \frac{5 - 1}{5} = 0.80$$

ใช้เกณฑ์ในการแปลความหมาย ของ ประคอง กรรณสูต (2542, หน้า 70) ดังนี้

มีการมีส่วนร่วมทางการเมือง อยู่ในระดับมากที่สุด	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยระหว่าง	4.21 - 5.00
มีการมีส่วนร่วมทางการเมือง อยู่ในระดับมาก	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยระหว่าง	3.41 - 4.20
มีการมีส่วนร่วมทางการเมือง อยู่ในระดับปานกลาง	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยระหว่าง	2.61 - 3.40

มีการมีส่วนร่วมทางการเมือง อยู่ในระดับน้อย	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.81 - 2.60
มีการมีส่วนร่วมทางการเมือง อยู่ในระดับน้อยที่สุด	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.00 - 1.80

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง ด้านการร่วมกิจกรรมของชุมชน และด้านการติดต่อเป็นการเฉพาะ ในการประเมินผลคำถามดังกล่าวนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีลักษณะเป็น มาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ (rating scale) ตามรูปแบบของลิเคิร์ท (likert's scale, 1961, p. 114) กำหนดให้ผู้ตอบเลือกทำเครื่องหมายลงในช่องใดช่องหนึ่งที่ตรงกับความรู้สึกของตนเองมากที่สุด โดยให้น้ำหนักคะแนน ดังนี้

มีลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมือง อยู่ในระดับมากที่สุด	ใช้คะแนนเท่ากับ	5
มีลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมือง อยู่ในระดับมาก	ใช้คะแนนเท่ากับ	4
มีลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมือง อยู่ในระดับปานกลาง	ใช้คะแนนเท่ากับ	3
มีลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมือง อยู่ในระดับน้อย	ใช้คะแนนเท่ากับ	2
มีลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมือง อยู่ในระดับน้อยที่สุด	ใช้คะแนนเท่ากับ	1

วิธีการแปลผลโดยแบ่งช่วงระดับคะแนนด้วยวิธีการหาความกว้างของ
อันตรภาคชั้น

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับ}} = \frac{5 - 1}{5} = 0.80$$

ใช้เกณฑ์ในการแปลความหมาย ของ ประคอง กรรณสูต (2548, หน้า 70) ดังนี้

- มีลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.21 - 5.00 อยู่ในระดับมากที่สุด
- มีลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.41 - 4.20 อยู่ในระดับมาก
- มีลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.61 - 3.40 อยู่ในระดับปานกลาง
- มีลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.81 - 2.60 อยู่ในระดับน้อย
- มีลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.80 อยู่ในระดับน้อยที่สุด

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

นำแบบสอบถามฉบับร่างเสนอที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบสำนวนภาษา และความสมบูรณ์ของเนื้อหาแล้วนำไปปรับปรุงแก้ไข และเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความตรงของข้อความถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ กรอบแนวคิด และภาษาที่ใช้ ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน โดยผู้วิจัยเลือกเอาเฉพาะข้อที่มีความสอดคล้องเชิงเนื้อหาที่ระดับ 0.5 ขึ้นไป ส่วนข้อที่ไม่ถึงเกณฑ์ได้แก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และเสนอที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบอีกครั้ง การหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามไปทดลอง (try out) กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตอำเภอคลองเขื่อน จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 30 คน มาหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาด้วยวิธีครอนบาค (cronbach's alpha coefficient, 1984, p. 126) กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 ได้ค่าความเชื่อมั่นที่ระดับ 0.948

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างสถิติที่ใช้ คือ ค่าร้อยละ (percentage) และค่าความถี่ (frequency) โดยนำเสนอในรูปแบบตารางพร้อมคำบรรยาย ได้แก่ เพศ การศึกษา อาชีพ สถานภาพ ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในพื้นที่ อายุ และรายได้

2. การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา และลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา สถิติที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ย ($\text{mean}-\bar{X}$), ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation-S.D.)

3. การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่ส่งผลต่อลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา สถิติที่ใช้ คือ การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (multiple regression analysis: MRA)

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

1. การวิเคราะห์ปัจจัยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา มีรายละเอียด ดังนี้

1.1 ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคมของประชาชนในอำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.98

1.2 ปัจจัยด้านจิตวิทยาของประชาชนในอำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.91

1.3 ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.11

2. การวิเคราะห์ลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา มีรายละเอียด ดังนี้

2.1 ลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง โดยรวมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.69

2.2 ลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอ
แปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านการรณรงค์หาเสียง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง
มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.75

2.3 ลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอ
แปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านการร่วมกิจกรรมของชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับ
น้อยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.41

2.4 ลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอ
แปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านการติดต่อเป็นการเฉพาะ โดยรวมอยู่ในระดับ
ปานกลางมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.93

3. การวิเคราะห์ปัจจัยการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่ส่งผลต่อลักษณะ
การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา
ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอ
แปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา ประกอบด้วย ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางการเมือง
ปัจจัยด้านจิตวิทยา และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคม สามารถพยากรณ์ปัจจัยการ
มีส่วนร่วมทางการเมืองที่ส่งผลต่อลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน
ในอำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา ได้ร้อยละ 69.20 มีความคลาดเคลื่อนใน
การพยากรณ์ .032 โดยปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางการเมืองส่งผลต่อลักษณะการ
มีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทราสูงสุด
รองลงมา คือ ปัจจัยด้านจิตวิทยาส่งผลต่อลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมือง
ของประชาชนในอำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม
ทางสังคมส่งผลต่อลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอ
แปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นลำดับรองลงไป

ปัจจัยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอแปลงยาว
จังหวัดฉะเชิงเทรา ประกอบด้วย ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางการเมือง ปัจจัยด้าน
จิตวิทยา และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคม ทั้งสามปัจจัยส่งผลต่อลักษณะ
การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา
โดยปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางการเมืองส่งผลต่อลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมือง
ของประชาชนในอำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทราสูงสุด รองลงมาปัจจัย

ด้านจิตวิทยา และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคมส่งผลต่อลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นลำดับรองลงไป เพราะประชาชนให้ความสำคัญกับการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง โดยเลือกผู้สมัครจากสังกัดพรรคการเมืองที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งอยู่ควบคู่ไปด้วย อีกทั้งประชาชนยังมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นและสามารถถ่ายทอดให้ผู้อื่นเข้าใจได้ และในด้านจิตวิทยาทางการเมืองนั้น ประชาชนยังเชื่ออีกว่าการที่จะเป็นที่ยอมรับจากสังคมได้นั้น เราต้องแสดงออกถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาวิจัย โดยกำหนดปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองให้มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น เช่น ปัจจัยด้านการงบประมาณ ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์ ปัจจัยด้านบุคลากร เป็นต้น
2. ควรทำการศึกษาวิจัยหัวข้อในการวิจัยที่มีความน่าสนใจเพิ่มเติม เช่น วัฒนธรรมองค์กร ทัศนคติ หรือบทบาทของผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ เพื่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนอย่างแท้จริง และสามารถนำผลการวิจัยมาเป็นแนวทางการพัฒนาผู้นำท้องถิ่น และองค์กรในมิติต่างๆ ต่อไป
3. ควรทำการศึกษาวิจัยเปรียบเทียบปัจจัยที่ก่อให้เกิดผลสำเร็จกับปัจจัยที่ก่อให้เกิดผลล้มเหลวในการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่อง ปัจจัยการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่ส่งผลต่อลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีเพราะได้รับความอนุเคราะห์เป็นอย่างสูงจาก ท่านอาจารย์ ดร.กานต์ เสกขุนทด อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และท่านอาจารย์ ดร.กิตติวงศ์ สาสวด อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่ได้เสียสละเวลาส่วนตัวให้คำแนะนำในการค้นคว้าข้อมูล ตรวจสอบข้อมูล แก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ตลอดจนการวิเคราะห์ข้อมูล และการอภิปรายผล ด้วยความเอาใจใส่ทุกขั้นตอนอย่างดียิ่ง

เพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ที่สุด ผู้วิจัยตระหนักถึงความทุ่มเทของท่าน อาจารย์และขอกราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ พระมหากษัตริย์ฉันทินต์ เสด็จเมธี, ดร. ประธานกรรมการ (ผู้ทรงคุณวุฒิ) อาจารย์ ดร.ธนบดี ฐานะชาลา กรรมการ และอาจารย์ ดร.ภูริวัจน์ รักษณอนันต์ กรรมการและเลขานุการในการสอบปากเปล่า วิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ นายธัญ คงภักดี อาจารย์วิไลวัฒน์ เอกประเสริฐกุล และนางสาวฐานิดา เถลิ้มช่วง ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบความตรงของข้อความกับนิยามศัพท์เฉพาะ กรอบแนวคิด ภาษาที่ใช้ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการศึกษาวิจัย ตลอดจนขอขอบคุณเจ้าหน้าที่บัณฑิตทุกท่านที่อำนวยความสะดวกในการติดต่อประสานงาน และแนะนำขั้นตอนต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงเป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ด้วยดี

ผู้วิจัยหวังว่าวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะมีประโยชน์กับหน่วยงานภาครัฐ เป็นเครื่องมือ และสะท้อนให้เห็นถึงแนวทางด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างแท้จริง ขอมอบส่วนดีทั้งหมดนี้ให้แก่คณาจารย์ที่ได้ประสิทธิประสาทวิชาและขอบความกตัญญูตเวทิตาคุณ แต่บิดา มารดา ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน สำหรับข้อบกพร่องต่างๆ ผู้วิจัยขออน้อมรับและยินดีรับฟังคำแนะนำจากทุกท่านเพื่อเป็นประโยชน์แก่การพัฒนาต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- ธีรยุทธ บุญมี. (2556). การมีส่วนร่วมทางการเมืองตามวิถีประชาธิปไตย. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ประคอง วรรณสุด. (2548). สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิสุทธิ์ โพธิ์แท่น. (2550). แนวคิดพื้นฐานประชาธิปไตย. สถาบันพระปกเกล้า
นนทบุรี : คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.
- สำนักทะเบียนอำเภอแปลงยาว. (2560). ข้อมูลประชากรในเขตอำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา. กระทรวงมหาดไทย.

- Dominguez & Huntington. (1975). **Political Development**.
Massachusetts: Addison Wesley Publishing.
- Likert, R. (1961). **New patterns of management**. New York :
McGraw-Hall Book Company.
- Yamane. (1993). **Statistics an Introductory Analysis**. New York :
Harper & Row.